

Notat

Bilag 2

Notat til TMU om HOFOR's spildevandsudledning til Øresund

24. maj 2020

Sagsnummer
2020-0080242

Dokumentnummer
2020-0080242-35

HOFOR's ansøgning og anledning til tilladelsen

HOFOR har den 20. marts 2020 ansøgt om tilladelse til udledning af 160.000 m³ mekanisk rensede spildevand til Øresund. Udledningen vil ske i forbindelse med en inspektion af Lynetteledningen, som er en vital hovedspildevandsledning, hvori spildevand fra store dele af Frederiksberg, Gentofte, Gladsaxe og København pumpes fra Strandvængets Pumpestation til Renseanlæg Lynetten.

Baggrunden for denne inspektion er byudviklingen af Nordhavn, hvor der skal bygges et nyt domicil med parkeringskælder for AP Pension og Nykredit på Sundkrogsgade. HOFOR vurderer, at parkeringskælderens placering oven på Lynetteledningen nødvendiggør, at ledningen inspiceres for at sikre, at den er tilstrækkeligt forankret.

HOFOR oplyser, at det ved denne inspektion er nødvendigt at frigra ve ledningen, og delvist tømme den for spildevand. Når tømningen har fundet sted, kan frigravningen foretages. Viser det sig, at ledningen er tilstrækkeligt forankret, kan tildækning og idriftsættelsen ske umiddelbart herefter. Hvis ledningen ikke er tilstrækkeligt forankret, vil der blive etableret en midlertidig sikring af ledningen, så den kan åbnes hurtigt igen. En blivende forankring kan herefter udføres mens ledningen er i drift.

Det er ikke muligt at tilbageholde spildevandet i oplandet imens dette arbejde på går. HOFOR ansøger derfor om at udlede mekanisk rensede spildevand ved Strandvængets Pumpestation igennem det eksisterende udledningspunkt U4 i en periode på 5 døgn. U4 ligger ca. 4 km ude i Øresund i Kongedybet.

Vandet vil inden udledning blive mekanisk rensede ved sandfang og rensning på det eksisterende ristebygværk. Derved fjernes større og faste bestanddele, fedt og sand samt tunge partikler og andre fysiske elementer. Udledningen begrænses ved at arbejdet gennemføres hurtigst muligt ved at sikre, at alle klargørende

Bygge-, Parkerings- og
Miljømyndighed
Vand og VVM
Njalsgade 13
Postboks 380
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

arbejder er gennemført forud for at ledningen tages ud af drift, og ved at arbejdet gennemføres i døgndrift.

Udover ansøgningen fra HOFOR, har NOVAFOS søgt Gentofte Kommunen om i samme periode at lede 130.000 m³ mekanisk rensset spildevand fra Skovshoved Pumpestation ud i Øresund ud for Skovshoved. Dette spildevand bliver normalt også ledt via Lynetteledningen til Lynetten renseanlæg.

Samlet set er der derfor søgt om over de 5 dage at udlede 290.000 m³ mekanisk rensset spildevand ud i Øresund i to punkter.

Regelgrundlag for udledningstilladelsen

Teknik- og Miljøudvalget varetager i medfør af Københavns Kommunes styrelsesvedtægt den umiddelbare forvaltning af kommunens opgaver på miljøområdet, jf. styrelsesvedtægten § 19, stk. 2.

Opgaven vedrørende behandling af tilladelse til HOFOR om at udlede mekanisk rensset spildevand til Øresund i en kort periode er i medfør heraf delegeret til forvaltningen, der indenfor sit fagansvarlige område har behandlet og imødekommet tilladelsen.

Når kommunen skal behandle en ansøgning om udledning, skal kommunen give en eventuel tilladelse efter Miljøbeskyttelseslovens § 28. Denne sag kan påklage til Miljø og Fødevarerklagenævnet.

Til brug for sagsbehandlingen skal kommunen bruge og læne sig op ad flere forskellige bekendtgørelser, herunder Spildevandsbekendtgørelse, Bekendtgørelsen om krav til udledning mv. og Bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål mv. Desuden skal kommunen undersøge, om der er påvirkning af Natura 2000-områder, om der skal gennemføres en VVM-screening og om udledningen kan tillades inden for statens vandområdeplaner.

Kommunen har desuden en forpligtelse til at informere, hvis tilladelsen kan påvirke andre lande eller interessenter.

Kommunen skal også vurdere, om det vil påvirke badevandsforholdene på de udpegede badesteder i og uden for København.

Ved siden af disse mere faglige regelsæt skal kommunen også inddrage mere generelle vurderinger f.eks. om proportionalitet, saglighed og lighed.

Forvaltningen har udarbejdet den foreliggende tilladelse på grundlag af konkrete vurderinger og ovenstående regelkompleks.

Hvis forvaltningen modtager en ansøgning om udledning og vurderer, at denne kan lade sig gøre inden for rammerne af ovennævnte regelkompleks, er det forvaltningens vurdering, at kommunen ikke kan undlade at give en tilladelse, men skal fastsætte vilkår, som ansøger skal leve op til. Det vil ikke være muligt for udvalget at træffe beslutning om at give afslag til en udledning, hvis ikke der foreligger saglige grunde for det. Miljøbeskyttelsesloven og det ovennævnte regelkompleks fastlægger de saglige hensyn, kommunen skal lade indgå ved sin beslutning.

Når tilladelsen er givet

HOFOR har i medfør af tilladelsen ret til at udlede spildevand på de i tilladelsen angivne betingelser, herunder i forhold til udledningssted, og indenfor den angivne tidsperiode. Tilladelsen er en forvaltningsretlig afgørelse og udgør en begunstigende forvaltningsakt.

Tilbagekaldelse af en begunstigende forvaltningsakt kræver en ganske særlig begrundelse. Adgangen til at tilbagekalde beror efter almindelige forvaltningsretlige regler på en afvejning af de modstående interesser; på den ene side de interesser, der tilsiger en tilbagekaldelse, og på den anden side adressatens berettigede forventning og dennes indretning i tillid til den meddelte afgørelse.

Da der er tale om en sag, hvor HOFOR skal gennemføre en nødvendig aktivitet for at undgå risikoen for fremtidige miljøulykker, skal der tungtvejende grunde til, før tilladelsen kan tilbagekaldes af forvaltningen, så som at der er tale om en retlig mangel, at grundlaget for at meddele tilladelsen er forkert, herunder hvis der er begået fejl, eller hvis der efter meddelelsen af tilladelsen viser sig at være nye oplysninger af væsentlig betydning for spørgsmålet om meddelelse af tilladelsen. Dette vurderer forvaltningen ikke er tilfældet i den pågældende sag.

Borgmesteren er øverste daglige leder af en forvaltnings administration og har til opgave at påse sagernes ekspedition og om fornødent udfærdiger forskrifter herom, jf. Lov om kommunernes styrelse (KSTL) § 64 a, stk., 2, 1. pkt., jf. § 31, stk. 3, 3. og 4 pkt., jf. Københavns Kommunes styrelsesvedtægt § 11, stk. 1. En borgmester kan ikke beslutte eller omgøre en administrativ afgørelse. Det er forvaltningen, der har ansvaret for sagernes faglige indhold på forvaltningens område. Borgmesteren kan således ikke pålægge

forvaltningen at træffe en anden afgørelse i en given sag, herunder ej heller i nærværende sag.

Borgmesteren har mulighed for at bede forvaltningen igangsætte en sagsbehandling med henblik på at trække tilladelsen tilbage (såkaldt "tilbagekaldelsessag"). Hermed vil borgmesteren pålægge forvaltningen at vurdere muligheden for at tilbagekalde tilladelsen til HOFOR. En tilbagekaldelse vil dog fortsat skulle ske under iagttagelse af de forvaltningsretlige regler om tilbagekaldelse af en begunstigende forvaltningsakt.

I den foreliggende sag har forvaltningen truffet afgørelse og meddelt tilladelse. Da sagen således er afgjort og sagsbehandlingen afsluttet i kommunen, er der ikke tale om en igangværende sagsbehandling eller beslutning, der skal træffes af et udvalg. Som følge heraf har hverken borgmester eller udvalg mulighed for i medfør af de styrelsesretlige regler at benytte indgrebsretten eller standsningsretten med henblik på forelæggelse af sagen for Borgerrepræsentationen, jf. KSTL §§ 31 a, stk. 3 og 23.

Et indgreb i sagen kan på nuværende tidspunkt i alle tilfælde således alene ske i medfør af de forvaltningsretlige regler om tilbagekaldelse af en begunstigende forvaltningsakt.

Københavns Kommune vil være erstatningsansvarlig for et økonomisk tab, som HOFOR kan dokumentere at have lidt som følge af, at tilladelsen til udledning af mekanisk rensed spildevand til Øresund trækkes tilbage, hvorefter HOFOR ikke har mulighed for at udføre sine aktiviteter i medfør heraf, enten varigt eller for en begrænset periode. Hertil kommer, at forvaltningen som offentlig myndighed i givet fald vil have foretaget sagsbehandling i strid med forvaltningsretten, hvis tilbagekaldelsen ikke kan ske indenfor den juridiske ramme for tilbagekaldelse af begunstigende forvaltningsakter.

Som offentlig myndighed har forvaltningen en pligt til i sin sagsbehandling at sikre efterlevelse af de forvaltningsretlige principper om økonomiske forsvarlig forvaltning, saglighed samt lighedsgrundsætningen. Heraf følger, at forvaltningen skal optræde sagligt, objektivt og forsvarligt i sine dispositioner, og ikke må påføre kommunen et unødvendigt økonomisk tab som følge af disse.

Forvaltningens vurderinger og grundlag for tilladelsen

HOFOR har redegjort for, at der teknisk ikke er alternative løsninger til det ansøgte, og har oplyst, at man kun kan holde spildevandet tilbage i

en kortere periode i kloaksystemet, måske en time. Forvaltningen har vurderet, at det ikke er teknisk muligt med en anden transport af spildevandet end i ledningerne til Renseanlæg Lynetten, eller en rensning ved Strandvængets Pumpestation, og at det i øvrigt ikke vil være proportionalt at stille som krav. Forvaltningen har derfor vurderet, at det ansøgte samlet set er den teknisk mulige løsning og at der i forbindelse med udledningstilladelsen skal stilles en række vilkår.

Forvaltningen har desuden vurderet, at der ikke skal gennemføres en VVM-screening, da udledningstilladelser ikke er omfattet af screeningskrav efter bilag 2 i lov om miljøvurderinger. De nærmeste Natura 2000 områder er ved Saltholm og ved Kalveboderne. På grund af afstanden og udledningens karakter har forvaltningen vurderet at en evt. påvirkning med næringsstoffer fra udledningen i Kongedybet vil være af underordnet betydning i forhold til de beskyttelsesinteresser, som Natura 2000-beskyttelsen skal varetage.

I sin miljøtekniske vurdering gennemfører forvaltningen en vurdering af den mulige forurening af vandmiljøet med både næringsstoffer, bakterier og miljøskadelige stoffer. Dette omfatter både vandmiljøet i Øresund og mulig påvirkning af badesteder.

Den samlede udledning omfattet af Gentoftes og Københavns Kommunes tilladelser af ca. 290.000 m³ mekanisk rensset spildevand vil have et estimeret samlet indhold af næringsstoffer på ca. 13 ton total-kvælstof og ca. 2 ton total-fosfor. Projektet vil derfor udgøre en merbelastning af Øresund med kvælstof fra udledninger og renselanlæg på ca. 2-3 %. I forhold til den nuværende belastning af Kongedybet, vil udledningen konservativt vurderet medføre en forøgelse på 4-5% af den årlige belastning af Kongedybet. Desuden vil denne udledning have et estimeret samlet stofindhold på ca. 80 ton COD.

Kvælstof er den afgørende faktor for algeopvækst og dermed iltforbrug i Øresund. Renseanlæg Lynetten har over de seneste år, på grundlag af nye udledningskrav fra forvaltningen, været igennem optimeringer på renselanlægget, hvilket har medført, at belastningen af Øresund er væsentlig reduceret. Samlet set vurderes udledningen derfor ikke at udgøre en væsentlig merudledning til Øresund.

Desuden indeholder spildevand en lang række miljøfremmede stoffer, der potentielt kan skade vandmiljøet. Forvaltningen har lavet beregninger og vurderinger af de mest kritiske stoffer baseret på analyser for miljøskadelige stoffer i spildevand. Forvaltningen vurderer sammenfattende, at den faktiske påvirkning fra miljøskadelige stoffer i området, grundet udledningens varighed, vil være begrænset.

Det forventes ikke, at badevandet bliver påvirket af denne udledning på grund af den store afstand fra badestederne. For at sikre at det mod forventning skulle ske, at spildevandet ville blive ført direkte mod et badested, skal HOFOR som et vilkår lægge relevante oplysninger ind i kommunens model for varsling af forurening ved badesteder. Det betyder, at de badende kan varsles i tide. Desuden har det betydning at placere udledningen tidsmæssigt uden for badesæsonen.

Med det pågældende udledningspunkt, hvor opblandingen er betydelig, er det forvaltningens vurdering, at udledningen ikke vil have nogen betydning på den svenske side af Øresund. Forvaltningen har derfor ikke informeret svenske myndigheder.

Samlet vurdering

Forvaltningen vurderer, at HOFOR har redegjort for, at undersøgelsen af ledningen er nødvendig og at der ikke er tekniske alternativer. HOFOR har også redegjort for, at udledninger ved Strandvængets pumpestation minimeres, og at aktiviteterne kan gennemføres udenfor badesæsonen.

Forvaltningen vurderer, at der kan gives udledningstilladelse, men at det har været nødvendigt at stille blandt andet de nedenfor nævnte vilkår, da der kan være potentiel lille risiko for, at udledningen kan påvirke badevandet.

Vilkår i tilladelsen

Der er i udledningstilladelsen stillet vilkår om at begrænse udledningen mest muligt, at den maksimale periode for udledning er på 5 døgn og med en udledning af højst 160.000 m³ mekanisk rensede spildevand fra udledningspunktet i Kongedybet. Desuden er fastsat vilkår om kystfjern udledning, vilkår om så vidt muligt at gennemføre arbejdet uden for badesæsonen, vilkår om at der skal ske integration af udledningen i badevandsmodellen ved DHI i forhold til varsling samt kontakt af badevandsvagten og badevandsansvarlige i København og Gentofte.

HOFOR skal have dialog med Havnefogeden for Svanemøllehavnen for at informere lokale vandsportsklubber. Endelig skal HOFOR kontakte Københavns Kommune, Gentofte Kommune og Miljøstyrelsen ved arbejdets opstart og afslutning samt indrapportere udledte vandmængder.

Hans Christian Karsten
Vicedirektør